

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 31 de Desembre de 1898

Núm. 3793

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
a provincies trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar.	7
anuells, à preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6. No's retornan los originals encara que no's publiquen.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

Ceps americans

12 ANYS

XAROP SERRA

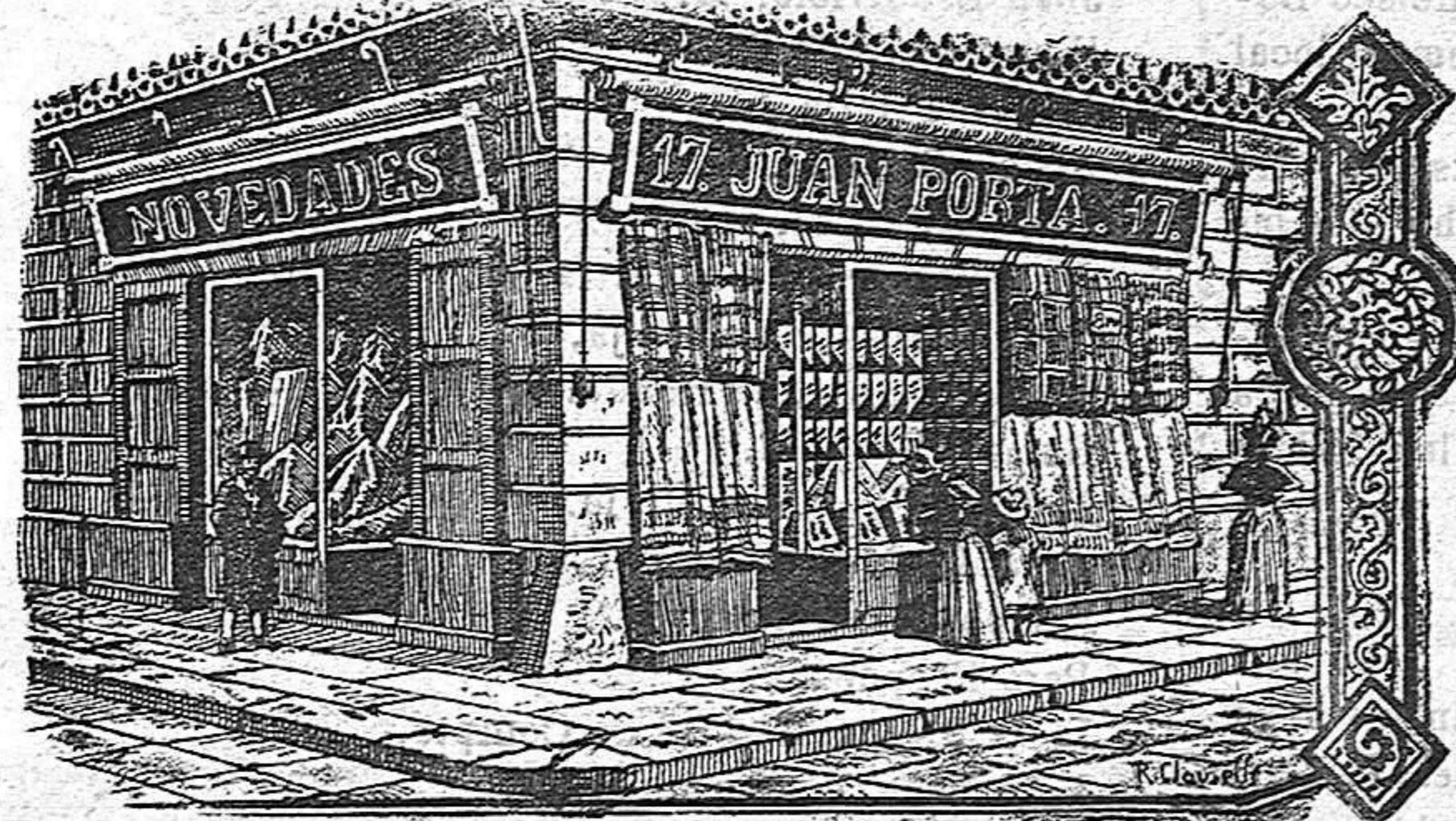
es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d'OR. BARCELONA 1900.
VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (proprietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus
redubits y autenticitat garantida.

Trenta hectàrees de planté.

Begudes-verins

«Cap servidor pot servir a dos amos; car o odiarà a l'un i aimarà a l'altre o s'lligarà a l'un i despreciarà a l'altre. No podeu servir a Déu i a Mammon. (Luc, XVI 13).

Aquell qui no és am mi es contra mi, i aquell que no congrega am mi, dispensa. (Matheu, XII, 30) (1).

Grans espais de les millors terres que podrien no dir milions de famílies, avui en la miseria, són consagrats al cultiu del tabac, de la vinya, de l'ordi, del lopul, i sobre tot de la cívada i de la patata, destinades a la fabricació de begudes alcohòliques: al vi, a la cervesa, a l'aiguardent.

Milions d'obrers que podrien fabricar objectes útils són ocupats a la producció d'aquestes begudes. S'ha calculat que a Inglaterra l'indústria de l'aiguardent i de la cervesa absorbeix el decim d'obrers.

Quines són, doncs, les conseqüències de la preparació i de l'empleu del vi, de l'aiguardent i de la cervesa?

Una antiga llegenda conta que un monjo va fer amb el diàmon l'aposta d'impedir-li penetrar en la seva cel·la, comprometent-se, si el diable hi arribava, a fer-lo que ordenés. El diable, havent pres la forma d'un corb ferit, se presentà davant sa porta, l'ala penjant i ensangrentada, saltant y queixant-se. El monjo sen apiadà i li portà a sa cel·la. Allavors el diàmon, havent guanyat l'aposta, deixà al monjo que triés entre tres crims: l'assassinat, l'adulteri i la borratxera. El monjo escollí la borratxera, creient que emberraixant-se no

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors proba per demostrar que l'

Los hi desitja un ANY NOU molt prospero y dintre de la vida intima una munificència.

La casa PORTA ab motiu de fi d'any li es grat enviar un carinyós saludo a sos parroquians, esperant sian en lo proxim, més cordials y freqüents, si cab, sus relacions.

perdre la raó, sen ana al vilatge, i ellá, temptat per una dona, se va fer culpable d'adulteri, i després d'assassinat, defensant-se del marit que l'havia sorprès se li havia tirat a sobre.

Aitals són, segons la llegenda, les conseqüències de la borratxera, i aitals són en realitat. Es raro que un ladrero assassini robi o mati en dejú. Les estadístiques dels tribunals mostren que les nou de cinc dels crims son cometuts en estat de borratxera. La millor prova que la major part dels crims son provocats per l'alcohol és que en alguns estats d'Amèrica ont és absolutament prohibit, els crims han quasi cessat: no hi ha ni robo ni assassinat, i les presons són buides.

Així tenim, doncs, la primera conseqüència de l'ús de les begudes alcohòliques.

La segona conseqüència és l'efecte nociu d'aquestes begudes en la salut. Sense parlar de les malalties especials als borratxos, malalties terriblest que fan pereixer molts homes, s'ha notat que les borratxos que contreuen una malaltia ordinaria curen més difícilment; de manera que les Companyies d'assegurances donen sempre més sobre la vida d'aquests que no fan ús d'espírituosos.

Tal és la segona conseqüència de l'ús de les begudes alcohòliques.

La tercera i la més terrible és l'enfosciment de la raó i de la conciència: els homes, per l'ús del vi, se tornen més grossers, més estupits i més dolents.

Quina utilitat presenta l'ús d'aquestes begudes?

Els defensors de l'aiguardent, del vi, de la cervesa, aseguraven primer que aquestes begudes donen salut, forces, esclafen i enjoien. Però avui es absolutament provat que és una errada. Aquestes begudes no donen salut, perque contenen un verí potent, l'alcohol, i l'ús d'un verí ha d'esser nociu.

El fet de que l'vi no dóna força ha sigut provat més d'una vegada per la comparació, durant mesos i anys, del treball d'un obrer be vedor i d'un obrer no be vedor de força igual, i pel resultat, que fou sempre en favor de l'últim, qui produueix sempre més i millor. Així, també, en les companyies en marxa que heuen siguarden se troben més soldats enflaquits i retardans que en aquelles ont l'aiguardent no ha sigut distribuit.

S'ha provat també que l'aiguardent no esclaf, que

La que paga més contribució de la província.

la calor que proporciona no dura, i que l'home, després d'un moment d'excitació, sofreix més del fred; i per això un be vedor soporta més difícilment que un altre un fred prolongat. Els pagesos rassos que moren cada any de fred no sucumbeixen si no perquè s'escalfen amb aiguardent.

En quant a l'alegria procurada pel vi, és avui su perfilar dir que no és la veritable, la sana joia. Tot hom sap lo que és l'alegria dels borratxos: n'hi ha prou a citar lo que passa a les tavernes de les viles i en les festes dels vilatges. Aquesta joia té sempre com epileg, injurias, renyines, ferides, tota classe de crims i d'absixament de la dignitat humana.

L'alcohol no dóna, doncs, ni salut, ni força, ni calor, ni joia, i no fa més més que mal. Semblaria, per consegüent, que tot home raonable i bo deuria no somançar amb el maliciós efecte de les begudes alcohòliques, altres d'aquest verí en les forces.

Desgraciadament, lo contrari passa. Els homes s'agafen tant a les antigues costums i habits, sen desfan am tanta pena, que existeixen en nostres dies homes bons i prudents qui, lluny d'abandonar l'usatge d'eixes begudes i l'habit d'offerir-ne, en prenen la defensa com poder.

«No és usar, que és dolent, és abusar. El rei David ha dit: «El vi enjoià l'cor de l'home». El Crist, a les noches de Canaan, ha beneït el vi. Si no s'bevia, el govern perdria l'recurs més fort del seu presupost. Es impossible celebrar una festa, un bateig, un casament, sense vi. Com no beure un trago am motiu d'una compra, d'una venda, o a la visita d'un amic?»

«Am nostra vida de treball i miseris, cal beure», diu el pobre obrer.

«Si no bevem més que per ocasió i sense excés, no fem mal a ningú», diu la gent de pessetes.

«Beure, és el goig de la Russia», deia ja el príncep Vladimir.

«Això sols a nosaltres fa tort i ningú en té de ferres. A ningú volem fer la lligó i de ningú volem rebre-la. No som els primers i no serem els últims», diu la gent frívola.

Es així que parlen els bevedors de tota mena i de tota edat pera justificar-se. Però aquestes justificacions que podien encara semblar acceptables hi ha uns trenta o quaranta anys, ja no poden avui esser admeses. Semblaven tenir alguna raó allavors que a creïs que l'ús de les begudes alcohòliques era sense perill, que devien la salut i la força; quan no se sabia encara que l'alcohol és un verí; quan no's coneixien encara les terribles conseqüències de la borratxera, i tant evidents avui.

Se podia dir quan encara no hi havia aquests contenars i aquests milers d'homes que moren avans l'estat, am sofiments atrocs, perquè han pres la costuma de beure i no poden desfer-se. Se podia dir que l'vi no era nociu quan no se veien encara centenars i milers de dones i criatures afamades perquè llurs pares i llurs fills marits han pres l'habit de beure. Se podia dir en tant que no s'havien vist eixos centenars i aquests milers de criminals omplint les presous i galeres, i aquestes dones que l'vi llençaven a la prostitució. Se podia dir en tant que no sabíam que centenars de milers d'homes

que haurien pogut viure per llur propria ditxa i les dels altres, han perdut llurs forces perquè hi ha begudes alcooliques i que n'han estat temptats.

Per això ja no s'pot dir, al nostre temps, que l'ús de l'alcohol és una qüestió personal; que pres moderadament no té perill; que cedescsú ab lo que fa i no ha de rebre lligons de ningú, etc. No, no és ja una qüestió privada: Ss una qüestió social.

Que ho vulguin o no, tots els homes estan avui dividits en dos camps: els uns lluiten contra l'usatge inutil d'un verí per la paraula i per l'exemple; els altres, per la paraula i per l'exemple igualment, sen fan els defensors.

I aquesta lluita se persegueix, avui, en tots els païssos, i, des de vint anys, a Russia, amb energia particular.

*SEM BGBU CUP LLEÓ TOLSTOI.
(Trad. pel Dr. Q.)*

(Copiat de *La Gynecologia Catalana*.)

La peste bubònica à Inglaterra

Lo despaig telegràfic afirman haverse presentat à Inglaterra un cas de peste bubònica, ha produxit à Europa notable emoció, perque la terrible malaltia que en altres dies atemorissava à Europa, creyem massa confiats, tal vegada, que no tindria bastanta forsa en sos principis nocius per aterrorizar nostras poblacions.

Com dato tranquil·lidor y no terrorífich, dirém que la malaltia no es aquella plaga maleïda que, segons los historiadors, à l'any 542 de nostra Era, ocasionava à Constantinopla diariament 10.000 víctimas. Que des de 1.316 à 1350 puja à 25 milions de víctimas à Europa y à 23 milions las víctimas à Assia. Que en Marsella, en 1720, disminuí en 80 mil lo número de sos habitants; que més tard, per fi, en la campanya de Bonaparte à Egipte, aterrorisà à sos valents soldats, qual ànim sols se recuperà devant l'heroisme del doctor Desgenettes, qui introduxit un bisturí en la llaga pestifera d'un atacat, sonrient, sens cap temor, devant gran munt de soldats, inoculà lo virus en son cès, pera probar à tots que no era contagiosa la malaltia.

Devant d'un fet tan heròich, la mort se declarà versuda, y el doctor Desgenettes aixecà l'esperit del exèrcit francès.

Sobre accords del descubriment del microbi de la peste bubònica; lo resultat de sos estudis en lo Laboratori instalat en Kha-Trang, lo propi que en lo de Paris lo han proporcionat un serum excellent y de ràpits efectes.

Ja fa temps que ls metges de la missió rusa à Bombay han afirmat que, gracies al ús del serum de Yersin, s'ha reduxit del 40 al 50 per 100 la moralitat.

No ns cansarém de repetirlo, tenim cega fé en la ciència à la cual som deudors de las armas formidables de que disposèm actualment pera combatir las enfermetats misteriosas que han vingut produhínt tants milions de víctimas; l'únich que nos apena es que hagi aparegut l'enfermetat à Inglaterra, perque coneixem d'antich l'incuria del Gobern britànic y ell cap escrupul de sos administrats respecte à las cuestions sanitaries.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 30 de Desembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser-vació	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	750	65		5.6	Ras	
3 t.	748	60				

Horas d'obser-vació	TEMPERATURAS		VENTS		NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 18	5	9	O.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 14		13	O.		0.3

Sessió del Ajuntament

Presidida per l'Alcalde D. Joseph M. Borrás y Sardà y ab assistència dels regidors senyors Briansó, Pallejà, Vallvé, Mayner, Más, Nougués y Vergés, tingué lloc ahir à l' hora de costum la de segonà convocatòria.

Se llegí y quedà aprobada l'acta de la anterior.

La Corporació municipal quedà enterada d'una carta particular del Gobernador civil de la província

explicant las gestions que practicava pera obtindre una bona solució en variis assumptos d'interés pera la nostra ciutat.

De la mateixa manera se donà per enterat lo Consistori d'una comunicació del «Gas Reusense» acceptant la pròrroga de sis mesos pera l'survei del alumbrat públic ab que s'acordà allargar lo plazo de la rescinció de la contracta en la sessió anterior, comentant aquest nou plazo lo dia primer del vinent Janer.

Verificat lo sorteig dels nous vocals que havian d'entrar à formar part de la Junta Pericial durant l'any vinent, resultaren elegits los senyors següents: D. Anton Aulestia y Amorós, D. Joseph Ferré y Roig, D. Anton Pujol y Torroja, D. Engeni Mata y Miarons, D. Pere Freixa y Martí, D. Gerardo Estapá y Pamies, D. Joseph Padrol y Gras, D. Manel Casagualda Busquets, D. Ramon Cuadrada y Ricart y D. Pere Buscas y Nougués.

Quedaren aprobats los dictámens de la secció de Foment emesos à las solicituts de D.º Francisca Durán, D.º Joseph Sugrañes Vidal y D.º Pau Abelló y Boada.

Y ab la aprobació del dictámen de la secció de Foment accompanyant lo plech de condicions pera treure à subasta 500 metres de matxaca pera l'arreglo dels carrers acabà l'despaig ordinari.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s'aixecà la sessió.

Aahir morí en aquesta ciutat la virtuosa senyora D.º María Sugrañes y Mas; vídua de D. Francisco Borrrell y mare de nostre ex-company en la prempsa local D. Anton Borrrell.

Son enterró que tindrà lloc à tres quarts de quatre d'aquesta tarda promet resultar un acte lluht atés las simpatias ab que comptava en aquest veïnat.

Enviém al ex-redactor de «La Autonomía» Sr. Borrrell, nostre més sentit pésam per la pérdua que acaba d'experimentar y que ha vingut à reavivar las feridas que obriren en son cor la pérdua de la seva muller y de son pare.

Aahir se desencadenà en nostra ciutat un vent fort y molest, deixant sentir una frescor que talment feya creure que havia nevat en algun poble del Priorat; pero sabém que no es així, donchs per amichs nostres que arribaren de Porrià se nos digué que la nit passada no més havíen caygut en aquella comarca quatre

L'escuadri de cavalleria que feya dias se deya si arirà à Falset, ahir va sortir d'aquesta ciutat que-dantse à dinar à Riudecols.

Sembla que à més de Falset anirà à Mora d'Ebre.

Ja havém arribat al darrer dia del any 1898, d'aquest any que al estamparse en las planas de la història d'Espanya hauria de ferse cabrinto d'una gassa negra.

A nosaltres nos tocava fer un petit balans: pero al fullejar las fullas de las satisfaccions y de las alegrías y las de las penes y de las tristesses y feros cabal las moltes planas que portavan plenas d'aquestas y que en las de las alegrías tot just eram al comensament, ho havém deixat correr.

Que ho fassin aquells qui ab las llàgrimes del proxim, del germà y del Estat, hi menjan, s'hi vesteixen y llueixen.

Està pròxim à publicarse un nou tomo de poesias del eminent peita en Francesch Matheu, qual prospekte repartim ab aquest número.

Lo llibre ha degut esser imprimit à l'erpinyà per motiu de las actuals circumstancies, més se vendrà en las llibrerías de Piaget, de Barcelona, y en las principals llibrerías de Catalunya.

Encara que esperém ocuparnos degudament d'aquest volum à la seva aparició, podém y devém recomanar la seva adquisició à nostres lectors, puig que en Matheu es un dels mestres que senten ab major intensitat la nota patriòtica.

Sabém y'n tenim immensa satisfacció que s'ha iniciat la idea y's fan ja travalls de preparació pera constituir à Bagà y Gironella una agrupació ó associació catalanista de la que formaràn part las persones de mes prestigi y més amants de que imperi en dits pobles una administració mes honrada de la que fins avuy ha imperat mercés al caciquisme polítich qu'apesta tolos recons d'Espanya.

Desitjém que tant agradable nova's converteixi en un fet ben aviat y tinga imitadors en los demés pobles del partit.

Llegím en nostre colega «Diario del Comercio», de Tarragona, lo següent:

«Ans d'ahir intentà suicidarse tirantse à mar, prop del moll de Barcelona, un jove enomenat Joan Gené Parers, natural de Montblanc. Gracias al prompte auxili que li prestà un barquiller, qui 's tirà al aygue, logrant treurerlo depressa, no sucambí aquell. Cunduhit al d'spensari del districte de la Llotja, se li curaren algunes ferides que presentava trasladantlo al Hospital de Santa Creu.

Acaba de constituirse à Barcelona una Agrupació Catalanista, qual especial objecte serà l' de protegir y propagar la ensenyansa catalana. Formen la Junta de Gobern: D. Joseph Fliter é Inglés, president; D. Francesc Figueras, tresorer, y D. Enrich Ciurana, secretari. S' ha adherit à la «Unió Catalanistas» y cada dia te d' inscriure nous associats.

Lo celebrat mestre compositor y ferm català D. Enrich Moreira ha obert lo segon curs d' armonia, contrapunt, fuga é instrumentació en son propi domicili, carrer d' Avinyó, número 12, pis tercer Barcelona. Donats los bons resultats obtinguts l'any anterior y 'ls especials fondos coneixements del mestre Moreira, es d'esperar que també enguany se veurán molt correugades les seves classes.

Lo dimecres últim arribaren à Tortosa los següents soldats repatriats naturals d'aquesta província; Josehh Brull, de Tortosa.

Joan Escrivola, id.

Francisco Sol, id.

Joseph Tafalla, id.

Anton Busquet, id.

Miquel Fatsini, id.

Joan Escrivola Chovarría, id.

Joan Arques, de Enveja,

Joseph Català, de Roquetas.

Ramón Vells, id.

Enrich Vells Altadill, id.

Joaquim Montesó, id.

Joseph Plà, d'Aldover.

Pere Escudé, id.

Lluís Blasco, de Prat de Compte.

Jean Vins, d'Arnes.

Joseph Gracia, de Horta.

Manuel Escarcellé, de Caseras.

D. Isidro Aguiló, ha sigut nombrat vocal adjunt del Congrés Vitícola que se celebrarà en aquesta ciutat le próxim mes de Maig.

Segons disposició del Ministeri de la Guerra, los individuos llicenciatos de la Guardia civil, repatriats de Cuba, deurán percibir 100 pessetas ab càrrec à sos alcans.

La Associació científich-religiosa de Sant Lluís, celebrarà demà, diumenge, à un quart de quatre de la tarde, al saló d'Actes del Centre Catòlic, una sessió pública en la que hi pendrà part variis associats y'l R. P. Anton Vidal de las Escoles Pías, que disertarà sobre «la Concepció de Maria à Espanya.»

A las cinch de la mateixa tarde tindrà lloc à la Iglesia parroquial de Sant Francesc la funció religiosa que s'hi celebra cada primer diumenge de mes.

Baix la presidencia del senyor Gobernador Civil de Barcelona, se va reunir avans d'ahir la Comissió executiva que fou nombrada per la Junta General, que's va constituir lo dissapte passat pera procurar y fomentar la concurrencia del productors d'aquella província à la Exposició de París de 1900. Entre 'ls més acorts se va pendre l' de demanar à la superioritat que autorisi una pròrroga del mes de Janer vinent pera que 'ls productors puguen escriures.

Se va nombrar Vis-president primer el senador del Regne don Rómul Bosch y Vis-president segon el diputat à Corts don Joan Puig y Saladrigas y Vocal delegat à don Joseph Soler Freixa.

Avuy, 31, acaba lo plazo concedit per la ley de moratorias pera la declaració de fincas que nobtributan al Estat la contribució corresponent. Passat dit plazo se procedirà à las denuncias.

Ahir foren llicenciatos pera sus casas la major part dels individuos de tropa que arribaren à Barcelona en lo vapor «Colón».

S'ha disposat per la Superioritat que aquells que no hagin sigut inclosos en cap allistament militar estan exents de responsabilitat als 40 anys d'edad.

respecte als pròfugos y desertors, no se limita temps d'edat per exigir-los la en que haguessin incorregut.

Per tots los pobles de la ribera de Navarra van commissionats de la societat escurera estableta a Cassas, fent propaganda per lo cultiu de la remolatxa y repartint llavors de dita planta.

La Direcció general de Propietats y Drets del Estat acaba de resoldre ab carácter general, que 'ls notaris d' Hisenda, al intervenir en las operacions de venda y compra de fincas del Estat, sols tenen dret al percibido de honoraris senzills.

Lo recordatahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents espècies, puja à pessetas 898'50.

Cinematógrafo Lumière, situat en le carrer Llevers, (Pedró), 49.—Funció tots los días de las 5 de la tarde à las 12 de la nit.

Tots los días s' exhibirà una gran corrida de toros per los d'estres Mezzantini y Reverte y s' exhibiràn també sis vistes diferents tots los días, donantse à més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferència 30; se cambian vistes diàriament.

Varietats

La nina del Prat

Son totes bonicas
las ninas del Prat;
totas son bonicas
més una prou sap,
que 'm róba la ditxa
y 'm te tot migrat.

Cantarli voldria
corrandas d'amor;
cançons que'n son fillas
dels fons de mon cor,
y ben clar espícan
tot quan jo l'ador.
Se vo'guès oirlas
la nina del Prat,
se cert que lograva
ser jo l'estimat

per ella, la reyna,
per qui mon cor bat.
Contaria quèntos
del «Rey Presoner»;

que lluytá en la guerra
y guanyá lloerer;
y obtingué en victoria
cassí l mon enter.

Puig vence à n'el móro
com brau cristia;
la Creu per bandera
y abella fià; cassí l mon enter
per xo la victòria
son cap coroná.

Guanyá ricas joyas
y forsuts baigells;
destrossá muralles
y enruná castells;
la terra floría
quànt passavan èlhs.

Lo qu'ans eran runas
y sospirs y plór,
prompte's convertian
en jardins de flòrs
que l'espay omplían
de ricas olòrs.

Més ab tanta glòria
y ab semblant honor,
lo Rey ne vivia
«presoner d'amor»;
d'argollas de plata
y ab cadenes d'or.

Per una pastora
sentia passió;
y cantant corrandas
com un trovadó;
li explicá sa pena
tot son greu doló.

La tèndre pastora
son cant escoltà;
sens' saberho apenas
se va enamorà;
y al Rey ab presiesa
son cor eñregà.

Ell li doná en càmbi
tot un gran reynat;
servidors y patjes
pera son esguar;
corona de perlas
cobria son cap.

Sí com la pastora
la nina del Prat,
la que tant adoro,
la que 'm te migrat,
vol sè una reyneta...
ho potse aviat.

Li ofereixo en càmbi
de lo seu amor,
no cèptre de plata
ni corona d'or,
pero si un bon trono...
i què será mon cor!

LLUÍS MATAS Y CARRÉ.

Secció oficial

Centro de Lectura

De conformitat ab lo dispossat en l'article 45 del Reglament, lo dia 8 de Jener próxim, à las 4 de la tarde, tindrà lloch la Reunió General pera l'aprobació dels comptes del corrent any y toma de possessió dels carrechs als novament elegits en las votacions fetas lo dia 11 del actual.

Desde lo dia primer del mes próxim, estarán de manifest, pera son exàmen, los documents relatius al moviment econòmic de la Societat, durant tot lo corrent any.

Lo que's fa públich pera coneixement dels senyors socis.

Reus 27 Desembre 1898.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de turno, P. Pellicer Serra.

Registre civil

del dia 28 de Desembre de 1898

Nauements

Joseph María Fort Martí, de Arcadi y Emilia.

Matrimonis

Ricard Viñes Cavallé, ab Concepció Roig Corts.

Defuncions

Joan Font Vilella, 62 anys, Sant Miquel.—Teresa Vilà Oños, 23 anys, Martí Napolità 1.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Silvestre.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Demà à las vuit del matí tindrà lloch la comunió general en la Tercera Ordre del P. S. Francesc y à las quatre de la tarde la funció de Sant y ànima à la que's seguirà lo Rosari cantat per los congregants de Sant Lluís.

Sant de demà.—La Circuncisió del Senyor.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 29

De Bilbao y esc. en 34 dias, v. Barumbio, de 525 ts., ab efectes, consignado als senyors fills de B. Lopez.

De Newcastle en 13 dias, v. noruech Breidablik, de 431 ts., ab carbó mineral, consignat als senyors Mac Andrews y Companyia.

Despatxades

Pera Port-Vendres pol. gol. francesa Jeune Lucienne, ab vi.

Pera Barcelona v. Barambio, ab tránsit.

Pera Gènova v. danés O. B. Suhr, en lastre.

Pera Barcelona l. Teresa, en lastre.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CÀRRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	55'30	Aduanas	ATA 4'75
Exterior	'	Norts	24'75
Amortizable	'	Frances	26'30
Cubas 1896	49'75		
Cubas 1890	42'42	Obs. 6 010 Fransa	81'50
Exterior Paris	46'80	Id. 3 010	42'
			GIROS
París	29'	Londres	32'60

Bolsí de Reus

CÀRRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió à Barcelona à les 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	55'60	Cubas del 86	49'75
Exterior		Cubas del 90	42'12
Colonial		Aduanas	88'50
Norts	24'75	Ob. 5 010 Almansa	81'37
Frances	26'25	Id. 3 010 Fransa	41'57

Filipines PARIS

Exterior 46'65 Norts

GIROS

París 29 Londres 32'60

Se rebén órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisibles en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes d'or de tots los païssos.

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Vègis 1ª anunci de la quarta plana. Digrise a casa Gambús, carrer de Vilà Bou) 12.

Als Herniats

(TRENCA TS)

Constitueix una gran equivocació la que sufreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etza: es suficient pera retendir fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongi, no deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d'ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competència, y, no obstant tenen lo desahogor d'anunciar en los periòdics la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificiar à vostres fils ab vendatje brut, incomodo y perillós, consulteu ab vostre metge y ab seguritat os dirà que pera la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fàcil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de «cauchouche» ab resort.

«Tirants Omoplàtics» pera correigir la «cargazón» d'espatllas.

«Faixas hipogàstricas» pera correigir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

eirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llargs anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públiques

Teatre Fortuny

Companyia comich-dramàtica

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Segon abono. 2.ª de la 4.ª sèrie.—Lo popular y aplaudit drama en 3 actes titulat «Juan José» y la caricatura en un acte «Los martes de las de Gomez.—En los intermedis lo sexteto executará las següents pessas: «Poeta y aldeano» (sinfonia) Suppè.—«Ugonoteo» (fantasia) Meyerbeer.—«Theodora» (walzes) Peronet.—«Tannhäuser» (fantasia) Wagner. Entrada à localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 30.

—Telegrafian de Londres dijent que segons les notícies allí rebudes, cada dia es més grave la situació de Filipinas.

Los rebels prengueren possessió de Ille-Ilo lo dia 24, avans de la arribada dels nord-americans.

Los insurrectes rehúsn entregar los presoners, creyent ventajós pera ells la negociació directa ab los yanquis.

Agoncillo ha arribat à Washington pera negociar la independència de les Filipinas.

—Despatxos de Bilbao dijien que en lo transport «Saint Pierre» s'han embarcat quatre ametralladoras destinadas al creuer espanyol «Río de la Plata» que s'construeix al Havre ab fondos de la suscripció ve-

rificada per la colònia espanyola de Buenos Aires.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneu-los tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmàcia encara aquells que no hagin conseguit lliu ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que elles constitueixen un preciós medicament per combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificades sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmàcia sempre que s' demanin dues capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelayo, 42

Barcelona.

Publicacions regionalistes que s'reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pàges», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Les Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Cataanya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizkaia).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM. ADO. FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15.12 A 16.00 AZOE Y D'EFFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigir-se pera prospectes e informes sobre l'empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Janer de 1899

Línea directa pera el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona le dia 21 de Janer pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires lo grandiós y acreditat vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA L'BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los magnífichs y ràpids vapors francesos

lo dia 10 de Janer lo vapor "Provence"

lo dia de " " " " " Les Alpes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plaça de Palacio.—Barcelona.

NOTA.—S'admeten passatgers pera Santiago de Xile y Valparaíso en combinació al ferrocarril.

Caramelos Pectorals

Metje Salas

DEL

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moix bronquial, facilitant la espectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficàs pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarrs crònich, sech y espasmòdich. Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de les vías respiratorias. Se compenen d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplen narcòtichs ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyts que per las personas màjors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noyts á quins es tan difícil fer-los-hi pendre medicaments.

A cada capsà acompaña un prospecte.

Dipòsits en totes las provincies

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totes las Farmacis de la província

Preu de la capsà 6 rals

CARAMELOS PECTORALES DEL MÉDICO SALAS

Modificadores de la hipersecreción de la membrana mucosa aérea, disminuyen y fluidifican la viscosidad del moco bronquial, facilitan la espetoración, quitan la Tos y aumentan la respiración pulmonar.

Preparación muy eficaz para combatir la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónico, seco y espasmódico, Coqueluche, Tos del sarampión y ferina y finalmente todas las afecciones de las vías respiratorias. Se componen de estimulantes vegetales, sin que en su preparación se empleen narcóticos ni medicamentos peligrosos, por lo que pueden ser tomados sin ningún temor y en cualquier cantidad, lo mismo por los niños que por las personas mayores.

Su buen sabor, hace sean tomados hasta con avidez por los niños a quienes es tan difícil hacerles tomar medicamentos.

A cada caja acompaña un prospecto.

*****

DEPÓSITOS EN TODAS LAS PROVINCIAS

*****

REUS

Farmacia de D. A. Serra, Arrabal Santa Ana 80.

PIDANSE EN TODAS LAS FARMACIAS DE LA PROVINCIA

PRECIO DE LA CAJA 6 REALES

Imp. Ferrando.—Reus.